ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ
Ὁδὸς Ἀλεξάνδρου Σούτσου ἀριθ. 17, Πάροδος Λυκαβητοῦ.

Συνδρομὴ Ἐσωτερικοῦ φρ. 12. — Συνδρομὴ Ἐξωτερικοῦ φρ. 15.

ΕΤΟΣ Δ. ΠΕΡ. Β — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 10η ΜΑΪΟΥ 1899 — ΑΡΙΘ. 2.

ΟΜΙΧΛΑΙ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ

Αἱ ὁμίχλαι τοῦ Λονδίνου εἰσὶν ὄντως φυσικῶς ἀξιοπερίεργοι καὶ οὐσιαστικῶς παραδοξότατοι. Εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἡμέρας τοῦ Λονδίνου, πολλάκις δ'ἐξικνοῦνται μετὰ σπανιότητος σπανίως παρατηρηθείσης, καὶ ἐσχάτως τοσοῦτον τὸ πρᾶγμα ἔδωκεν ἀφορμήν, εἰς παρατηρήσεις καὶ σχόλια, ὥστε δὲν κρίνομεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ σκοποῦ ν' ἀναφέρωμέν τι σχετικῶς ἐνταῦθα ὑπὸ φυσιολογικὴν καὶ χρονογραφικὴν ἔποψιν.— Ἡ ὁμίχλη τοῦ Λονδίνου εἶναι μέγας ὅωρὸς λεπτοτάτων σταγονιδίων ὕδατος, αἰωρουμένων ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑδάτων. Γεννᾶται δὲ ἡ ὁμίχλη ὡς καὶ τὰ νέφη, ὁπόταν ὁ ἀὴρ κεκορεσμένος ὢν ὑδρατμῶν ψυχθῇ τότε μέρος αὐτῶν, μὴ δυνάμενον πλέον νὰ διατηρῆται ἐν τῇ νέᾳ κατωτέρᾳ θερμοκρασίᾳ εἰς ἀερίαν κατάστασιν· πήγνυται καὶ ἀποτελεῖ τὸ πλέον ἢ ἧττον σκοτεινὸν ἢ πυκνὸν νεφέλωμα, τὸ ὁποῖον παρατηρεῖται κινούμενον ἐν τοῖς κατωτέροις καὶ ἀνωτέροις στρώμασι τῆς ἀτμοσφαίρας.

Ὑπάρχουσιν ἐλαφρὰ νέφη ἢ καὶ ὁμίχλαι, αἵτινες διαλύονται ἅμα τῇ ἐμφανίσει τῆς πρώτης ἀκτῖνος τοῦ ἡλίου, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἰδίως κατὰ τὸν χειμῶνα δρυμεῖς καὶ δυσώδεις ἀτμοί, ἰδίως εἰς τὰ βόρεια κλίματα, οἵτινες ἀναγκάζουσι τοὺς κατοίκους αὐτῶν νὰ διαμένωσιν οἶκοι, ὡς ἐνίοτε συμβαίνει εἰς Παρισίους καὶ ἐν Λονδίνῳ. Αἱ ὁμίχλαι τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Λονδίνου εἰσὶ χαρακτηριστικαί, καὶ ἡ μὲν Γαλλικὴ ὁμίχλη θεωρεῖται ὡς πέπλος, ἡ δὲ τοῦ Λονδίνου ὡς μανδύας. Ὁ τελευταῖος οὗτος ἀληθῶς δύναται νὰ κοπῇ διὰ τῆς μαχαίρας, ὡς κατὰ παράδοσιν λέγεται. Ἡ ὁμίχλη τοῦ Λονδίνου εἶναι μία πληγή, συμφορά, δημόσιον δυστύχημα, διότι ἡ κυκλοφορία σχεδὸν διακόπτεται, ἐν δὲ τῇ νέᾳ Ὑόρκῃ ἐνίοτε ἀναγκαστικῶς ἀπαγορεύεται· καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ δέον ἐρρωμένως ν' ἀμύνηται τις κατὰ τῆς αἰφνιδίου ἐφόδου τοῦ παρεισάκτου τούτου ξένου, τοῦ τόσον ἀπροκλήτως εἰσερχομένου ἐν ταῖς οἰκίαις, τοῦ ἐπωφελουμένου καὶ τῶν ἐλαχίστων εἰσόδων, τοῦ παραβιάζοντος καὶ αὐτὰς τὰς ὀπὰς τῶν κλείθρων καὶ τοῦ ἔχοντος τὴν τόλμην νὰ ἐγκατασταθῇ οἴκοι καὶ ἐν τοῖς πνεύμασι ἡμῶν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἀπομένει ἄλλο ἢ νὰ κλείῃ τις ἑρμητικῶς θύρας καὶ θυρίδας, νὰ ἔχῃ διαρκῶς ἀνήμμενην λυχνίαν ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἁγίαν Γραφήν, τρώγων πολυάριθμα *Sandwiches* (Ἀγγλικὸν κεκορέτσι!) καὶ πίνων σειρὰς κυάθων τεΐου.

Πολλάκις ἐξήτασαν, ἐὰν αἱ ἐπίμονοι αὗται ὁμίχλαι, ἐὰν ἡ σκοτεινὴ αὕτη καὶ περικεκαλυμμένη ἀτμόσφαιρα, ἡ βαρεία αὕτη καὶ ἡμίρευστος σκιά, ἡ δίδουσα φανταστικὰς μορφὰς εἴς τε τὰ ἔμψυχα καὶ ἄψυχα, ἐπιδρᾷ οὐσιαστικῶς ἐπὶ τῆς ἰδιοσυγκρασίας τῶν Ἄγγλων καὶ ἂν ἀφήνῃ ἴχνη ἐν τῇ Ἀγγλικῇ φιλολογίᾳ καὶ τέχνῃ. Ἡ ἐξήγησις φαίνεται ἡμῖν κάπως νηπιοπρεπής.

Ἀναγκαζόμεθα νὰ συγκρίνωμεν τὴν καρδίαν τοῦ Ἅμλετ μετὰ τῆς ὁμίχλης τοῦ Ταμέσεως. Δὲν εἶναι τοῦτο παιδαριῶδες, ἀλλ' εἶναι καὶ ἀναγκαῖον. Ἐν τῇ κατανοήσει τοῦ μυστηρίου δέον νὰ ἐξετάσωμεν τὴν πρὸς τὴν φαντασίαν τάσιν αὐτῶν, τὴν εἰς τὸ ὑπερκόσμιον ἐνασχόλησίν των, τὴν πρὸς τὸν θάνατον ψυχρὰν ἀπάθειάν των, ἅτινα ὁμολογουμένως εἰσὶ στοιχεῖα τοῦ Ἀγγλικοῦ χαρακτῆρος καὶ τῶν Ἀγγλικῶν πορισμάτων. Ἐνταῦθα παρατηρεῖ τις διακριτικὰ στοιχεῖα τῆς ἀγγλοσαξωνικῆς ἰδιοσυγκρασίας.

Ἐὰν ἐν τῇ φιλολογίᾳ καὶ ἰδίως ἐν τῇ τέχνῃ, ἐν τῇ ζωγραφικῇ καὶ τῇ συγχρόνῳ διακοσμήσει, ἡ φανταστικὴ τάσις καὶ διάθεσις κυριαρχῇ ἐντεῦθεν τοῦ πορθμοῦ τῆς Μάγχης, δέον νὰ μὴ λησμονῶμεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς πρὸς τὴν ζωὴν πάλης ὁ Ἄγγλος παρέχει ἡμῖν δείγματα καθ' ἑκάστην ἐκτάκτου εὐκρινείας καὶ ὑπάτης ἑτοιμότητος πνεύματος, ἅτινα πολλάκις ἐκπλήσσουσι τὴν ὑφήλιον, ἐν δὲ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινήσεων των, ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ τῶν ἰδεῶν των, ἐν τῇ προγνώσει τοῦ σκοποῦ των δὲν δύναται τις ν' ἀποδεχθῇ, ὅτι τὰ πνεύματα ταῦτα περικαλύπτονται ὑπὸ ἀχλύος, τοὐναντίον πέπλος

μεγαλοφροσύνης καὶ ἐλευθεριότητος δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι περικαλύπτει τὴν Ἀγγλικὴν πρωτεύουσαν ἀντὶ τῆς παχυλῆς καὶ ὀχληρᾶς ὁμίχλης.

Ἐν τῇ πινακοθήκῃ τοῦ κ. Samuel Asthon ἐν Λονδίνῳ ὑπάρχει μία εἰκὼν τοῦ William Turner «αἱ ὁμίχλαι τοῦ Ταμέσεως», ἥτις συμβολίζει πάνυ ἐπιτυχῶς τὴν Ἀγγλικὴν ἰδιοσυγκρασίαν. Ἄνωθι τῆς γραμμῆς, τῆς διχοτομούσης τὴν εἰκόνα, ἡ ὁμίχλη παλαίει μετὰ τοῦ Ἡλίου, ὅστις ἐν τῇ νίκῃ αὐτοῦ καὶ τῷ θριάμβῳ διαλύει ταύτην εἰς χρυσῆν κόνιν. Ἡ ὁμίχλη αὕτη οὐδέποτε κωλύει τὸν Ἄγγλον τοῦ εὐκρινῶς ὁρᾶν καὶ σαφῶς ἐκτελεῖν τὰς ὑποθέσεις αὐτοῦ, ὡς δὲ ἔλεγεν ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς υἱὸς «*αἱ ὑποθέσεις εἶναι τὸ χρῆμα τῶν ἄγγλων*».

Frik.

ΝΟΥΣ ΚΑΙ ΣΩΜΑ

Ἡ τοῦ σώματος ὀργανικὴ κατάστασις δρᾷ ἐπὶ τοῦ πνεύματος, ὅπως καὶ τὸ πνεῦμα ἐπηρεάζει ἐπὶ τοῦ σώματος.

Ἡ ἐπενέργεια δὲ αὕτη ἐκδηλοῦται ἐπὶ τοῦ στομάχου, τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας. Πᾶσα χαλάρωσις τῆς διανοίας ἐπιφέρει χαλάρωσιν τοῦ στομάχου, δυσπεψίαν, καρδιαλγίαν, παλμοὺς, δύσπνοιαν κ.τ.λ. Ἑπομένως ἡ ὑγιεινὴ κατάστασις ἀμφοτέρων δέον νὰ συμβαδίζῃ καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται τάξις καὶ δίαιτα.

Ὅπως ὁ μέγας κόπος καταβάλλει τὸ σῶμα, οὕτω καὶ ἡ μεγάλη διανοητικὴ ἐργασία κουράζει τὸν ἐγκέφαλον, δι' ὅπερ μετὰ πολλὴν μελέτην ἢ σκέψιν, ἢ μετὰ μεγάλην ἐξάντλησιν τοῦ σώματος ἐπέρχεται γενικὴ ὀργανικὴ παραλυσία. Πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀποτελεσμάτων τούτων ἀρχῆθεν οἱ πρόγονοι ἡμῶν συνεβούλευσαν τὴν ποικιλίαν ἐν τῇ σωματικῇ καὶ διανοητικῇ ἐργασίᾳ. Ἰδίως ἡ διανοητικὴ ἐργασία δέον νὰ ποικίλληται εἰς διάφορα ἀντικείμενα. Διὰ τοῦτο πρέπει, ὅταν πρόκειται περὶ ἀνατροφῆς, νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἴδιαι κλίσεις καὶ διαθέσεις καὶ συμφώνως πρὸς ταύτας, ἐὰν ὦσι καλαί, νὰ γίνηται καὶ ἡ ἀγωγή· οὕτως ὁ ἐγκέφαλος δὲν κουράζεται εὐκόλως. Ἐν γένει ὅμως πρέπει νὰ δίδηται μεγίστη προσοχὴ πρὸς τὰς ἐγκεφαλικὰς ἐνεργείας καὶ οὐδέποτε νὰ γίνηται ὑπὲρ τὸ δέον ἐνασχόλησις· πολλοὶ ἄνδρες ζηλωταὶ γραμμάτων καὶ ἐπιστημῶν διὰ τῆς μεγάλης κοπώσεως τοῦ ἐγκεφάλου ἀπώλεσαν κατὰ πολὺ τὴν διάνοιάν των καὶ κατέστησαν ἰδιότροποι καὶ βλάκες. Πνευματώδη παιδία ἄνευ προφυλάξεως νοερᾶς ἐνασχολούμενα κατὰ τὰς σπουδάς των, κατέστησαν ἐπιπόλαια καὶ ἀφυῆ. Ἄλλοι πάλιν ἕνεκα τῆς ὑπερβολῆς ταύτης ὑφίστανται παθήσεις εἰς ἄλλα ὄργανα τοῦ σώματος, ἀποβάλλουσι τὴν ὄρεξιν πρὸς φαγητά, ἔχουσι χώνευσιν δύσκολον, δυσκοιλιότητα, παλμοὺς τῆς καρδίας, τὸ πρόσωπον ὠχρόν, ἀτονίαν πρὸς βάδισμα, ἀντέχουσιν ὀλίγον εἰς τὸ ψῦχος, γίνονται ὑποχονδριακοί, σοβαροὶ κ.τ.λ.

Πῶς καὶ πόσον πρέπει ἕκαστος ν' ἀπασχολῆται νοερῶς, δέον μόνος νὰ κανονίσῃ συμφώνως τῇ ἀτομικῇ αὐτοῦ ἰδιοσυγκρασίᾳ, διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος καὶ ἀπὸ τὸ ποσὸν τῆς ὑγείας.

Εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν αἱ πνευματικαὶ ἐνασχολήσεις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς τρεῖς συνεχεῖς ὥρας, ὁ μέσος ὅρος εἶναι δύο ὧραι, εἶτα νὰ διακόπτωνται καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς ταύτας νὰ μεσολαβῇ περίπατος, μουσική, χορὸς ἢ παίγνια.

Ἐν γένει ἡ ἐνασχόλησις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου βλάπτει.

Ἡ τάξις πρὸς τὰς νοερὰς ἐνασχολήσεις εἶναι ἔτι μᾶλλον ἀναγκαιοτέρα εἰς τὴν ἡβικὴν ἡλικίαν, καθ' ἣν γαστρικὰ καὶ στηθικὰ ἀποτελέσματα ἐπέρχονται συχνότερα. Εἴς τινας νέους ἕνεκα τῆς ἀστάτου καὶ ὑπὲρ τὸ δέον μελέτης ἐπέρχονται νευρικοὶ παλμοὶ καὶ ἐγκεφαλικὰ συμπτώματα· ἀτονία τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς διανοίας, θάμβος ἴλιγγος (ζάλη) κτλ. ἐπέρχεται ἰσχνότης, ὠχρότης, ἀτονία σωματικὴ κτλ. Οἱ εἰς ταῦτα ὑποπεσόντες πρέπει νὰ κανονίσωσι τὰς μελέτας των, τὰς ὁποίας νὰ ποιῶσιν ὄχι διαρκῶς ἐπὶ πολλὰς ὥρας, νὰ μὴ μελετῶσι μετὰ τὸ φαγητόν, παρὰ ἀφοῦ παρέλθωσι μία ἢ δύο ὧραι, νὰ κάμνωσι δὲ περίπατον ἅπαξ ἢ δὶς τῆς ἡμέρας, νὰ ἐκτελῶσι σωματικὰς ἀσκήσεις καὶ νὰ κοιμῶνται ἀρκετά, ἵνα ξεκουράζηται τὸ σῶμα, ἐνίοτε δὲ εἶναι ἀνάγκη νὰ διακόπτωσι τὰς μελέτας αὐτῶν ἐπί τινα καιρόν. Ἡ δὲ τροφὴ αὐτῶν πρέπει ὡσαύτως νὰ εἶναι ἁρμο-

δία, εὔπεπτος καὶ θρεπτικὴ καὶ νὰ κατοικῶσιν εἰς οἰκίας καλῶς φωτιζομένας, εὐηλίους καὶ ἀεριζομένας.

Τὸ εἶδος τῆς νοερᾶς ἐνασχολήσεως ἐπιφέρει ἴδια ἀποτελέσματα εἰς τὸ σῶμα. Οἱ ἐνασχολούμενοι διαρκῶς εἰς τὴν σπουδὴν ἀποκαθίστανται εὐερέθιστοι, μελαγχολικοὶ καὶ σκεπτικοί, εἰσὶ δὲ διατεθειμένοι εἰς ἐγκεφαλικὰ πάθη. Ὁ ὕπνος αὐτῶν εἶναι ἐλαφρός, ἡ χώνευσις γίνεται νωθρῶς, ὁ στόμαχος καὶ τὰ ἔντερα προδιατίθενται εἰς χρονικὰς φλογώσεις τὰ δὲ στηθικὰ καὶ καρδιακὰ πάθη ἐγκαθίστανται εὐκολώτερον εἰς τούτους. Τὰ ἐκ τοῦ πνεύματος ἀπορρέοντα κακὰ ταῦτα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου εἰσὶ μᾶλλον χρόνια.

Ἡ κατάστασις τῆς διανοίας ἔχει ἄμεσον ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῆς κληρονομικότητος. Ὅσον ἡ διάνοια ἐνεργεῖ, κατὰ τοσοῦτον ἐλαττοῦται καὶ ἡ τεκνοποιΐα. Οἱ σοφοί, οἱ τραπεζῖται καὶ οἱ χρηματισταί, οἱ πολιτικοὶ καὶ οἱ διπλωμάται ὀλίγα τέκνα ἀποκτῶσιν. Ἐξ ὅλων τῶν ἐγκεφαλικῶν ἐνεργειῶν ἡ μνήμη ἀντέχει περισσότερον, διὰ τοῦτο αὕτη εἶναι μεγαλειτέρα εἰς τὰ παιδία, ἅτινα ὡς ἐκ φύσεως ἔχουσι μεγίστην ἀνάγκην μαθήσεως.

Ὁ μεγαλείτερος κόπος εἰς τὴν διάνοιαν ἐπέρχεται ὅταν ἐπὶ πολὺ ἐνεργῇ ἡ φαντασία, καθόσον ἑνώνει καὶ συνδυάζει ἰδέας πρὸς παραγωγὴν νέων καὶ πρωτοτύπων ἀντικειμένων. Ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο οἱ ποιηταί, οἱ μουσικοί, οἱ ζωγράφοι καὶ ἰδίως οἱ ἐφευρέται καὶ δοξομανεῖς προσβάλλονται ὑπὸ ἐγκεφαλικῶν νοσημάτων. Πόσοι τούτων διάγουσι τὸν βίον ἐν φρενικῇ καταστάσει!

Οἱ ἐνασχολούμενοι εἰς εἰδικὰς μόνον σπουδάς, ὡς οἱ καθαρῶς φιλόλογοι, μαθηματικοί, νομικοί, θεολόγοι κτλ. ἀποξενοῦνται τῶν ἄλλων ἀντικειμένων καὶ καθίστανται ἰδιόρρυθμοι. Πᾶσα σπουδὴ πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ καὶ τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας, διότι διὰ τούτων ποικίλλεται καὶ διασκεδάζεται ὁ νοῦς.

Ὡς πᾶν ὄργανον τοῦ σώματος ἀναπτύσσεται κατ' ὄγκον διὰ τῆς συνεχοῦς ἐνεργείας, οὕτω καὶ ὁ ἐγκέφαλος φαντασιωδῶς ἀναπτύσσεται διὰ τῆς ἐν αὐτῷ συμφορήσεως φαντασιῶν καὶ ἰδεολογημάτων, πολλάκις δὲ παραδόξως ἀναπτύσσεται καὶ κατ' ὄγκον. Τοιοῦτον συνέβη καὶ εἰς τὸν Ναπολέοντα τὸν Α'. οὗτινος ἡ κεφαλὴ ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίας του ἐσημειώθη ὡς ἔχουσα ὄγκον μεγαλείτερον. Τοῦτο δῆλον γίνεται καὶ ἐκ τῶν εἰκόνων αὐτοῦ καὶ ἄλλων προσώπων.

Φοῖβος.

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

Κατὰ γενικὸν κανόνα δύναταί τις ἀδιστάκτως νὰ παραδεχθῇ ὅτι, εἰς ἀλέκτωρ νέος καὶ ῥωμαλέος 1-5 ἐτῶν, παραδείγματος χάριν, τρεφόμενος καλῶς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του δὲν εἶναι βεβαίως ὑπέρφορτος καὶ ὑπὲρ τὸ λογικόν, ἂν ζῇ μετὰ δέκα ἢ δώδεκα ὀρνίθων τῆς ἡλικίας του καὶ τῶν δυνάμεών του. Ἐν τούτοις αἱ δυνάμεις εἰσὶν ἀτομικαί, καὶ ὅταν ἐνδιαφέρηται τις ἐπιβλέπων ἐκ τοῦ πλησίον

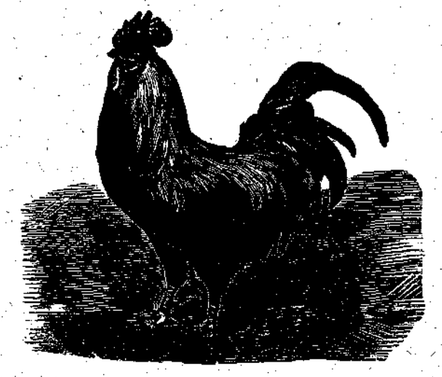

τὴν ἔκτασιν καὶ τ' ἀποτελέσματα αὐτῶν, δὲν θ' ἀπατηθῇ. Μὴ στηριζόμεθα λοιπὸν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ ἀλέκτορος καὶ μὴ πιστεύωμεν, ὅτι τὸ πᾶν βαίνει καλῶς διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι τῷ ἐνεπιστεύθητε τὴν γονιμοποίησιν ἑνὸς ἀριθμοῦ ὀρνίθων, ἔστω καὶ μικροῦ· ὦμεν βέβαιοι ὅτι ἐκπληροῖ καταλλήλως ὅλα τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ ὅταν ἀκόμη δει-

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΙΠΠΟΥ

(Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον)

Πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰσὶν ἐπεισόδια μεγάλως διϊστάμενα ἀλλήλων, διότι διαχωρίζονται ὑπὸ περιόδων ἐτῶν ἀπεράντων. Δέον νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς πράξεις τοῦ εὐφυοῦς Ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὰ νὰ μάθωμεν ἐκ τῶν φιλοτίμων τούτων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος, ὁποῖαι σχέσεις ἐπεκράτουν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἵππων κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ὀδυσσέως καὶ Περικλέους. Οἱ Ἕλληνες δὲν εὗρον ἵππους αὐτόχθονας ἐν Ἑλλάδι, φαίνεται δὲ ὅτι μετέφερον αὐτοὺς ἐκ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Ἀσίας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Μυθολογία ἀποτελεῖ τὴν θρησκείαν τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος. Κατὰ ταύτην, πᾶν τὸ ἐν τῇ φύσει ἀποτελεῖ μέρος τῆς θειότητος, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἵππος μέχρι τῶν ἐλαχίστων ἐνέχει μέρος εἰς ἀγαπητὴν λατρείαν. Κένταυροι, Ἀμαζόνες, Ἱππόγρυπες καὶ μυθώθη τέρατα ἀναφαίνονται ἐκεῖ καὶ περιφέρονται διὰ τῶν ἵππων μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ Ὀλύμπου, τῆς ἐπισήμου διαμονῆς τῶν πρώτης τάξεως θεῶν. Ὁ Ζεύς, ἡ Ἥρα, ὁ Ποσειδὼν ἔχουσι πάντοτε εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἵππους, ἵνα μεταφέρωνται ἐν τῷ κενῷ καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου, καὶ ὅπως ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διασκεδάζωσι.

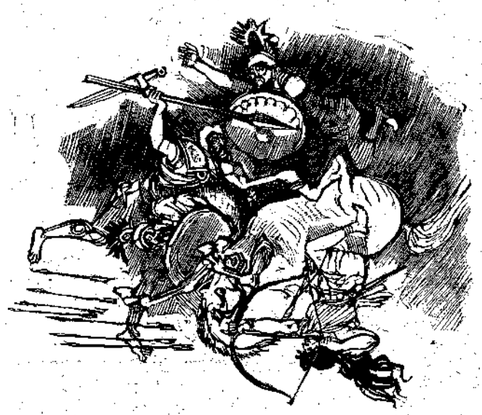

Ἀνδρεῖαι Ἀμαζόνες.

Κατὰ πρώτην φορὰν ἤδη ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου ὁ ἵππος συμμετέχει τῶν λογικῶν πράξεων τοῦ ἀνθρώπου, ἡ δὲ ἑλληνικὴ περίοδος δὲν ἀποτελεῖ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἵππου ἥττον ἐνδιαφέρον μέρος ἐκείνων, ἅτινα παρακατιόντες θὰ περιγράψωμεν. Εἶναι ἴσως οἱ μᾶλλον λυρικοί.

Ὁ ἀτυχὴς Νέσσος.

Περὶ τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ περιφημοτέρου ἡρωος τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας, δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἔφιππον εἰκόνα, μολονότι εἰς τὸν ἵππον ἀφιερεῖ τινὰς τῶν περιφήμων αὐτοῦ ἄθλων.

Κατὰ πρῶτον φονεύει τὸν Διομήδην βασιλέα τῆς Θρᾴκης, ὅστις ἔτρεφε τοὺς ἵππους αὐτοῦ δι' ἀνθρωπίνης σαρκός. Ὁ Ἡρακλῆς διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ ῥίπτει τοῦτον ἐν τῇ φάτνῃ τῶν ἀνθρωποφάγων τούτων κελήτων, οἵτινες ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσκολίας ζῶντα κατεβρόχθησαν τὸν ἀτυχῆ αὐτῶν κύριον.

Αὗται εἰσιν αἱ σχέσεις τοῦ Ἡρακλέους μετὰ τῶν ἵππων.

Ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Θερμόδοντος ὁ ἵππος εἶναι βασιλεύς, αἱ δὲ ἀμαζόνες βασίλισσαι· ἡ σελὶς δὲ αὕτη εἶναι μία ἐκ τῶν ἡρωϊκωτέρων τῆς ἱστορίας, ἄν ποτε αἱ ἀμαζόνες, ἐννοεῖται, ὑπῆρξαν. Ἡ Καππαδοκία εἶναι ἡ φανταστικὴ χώρα, ὅπου αἱ παράδοξοι αὗται γυναῖκες μετὰ τόσης χάριτος καὶ ζέσεως ἐκάλπαζον καὶ αἵτινες ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας τὸν δεξιὸν αὐτῶν μαστὸν συνέθλιβον, ἵνα μετὰ πλείονος εὐχερείας χειρίζωνται τὸ τόξον. Πάντοτε δὲ

Ἡ διδασκαλία τοῦ Ἀχιλλέως.

κνύει ἰδιοτροπίαν τινα πρὸς ἐκείνην ἢ φανερόνει διακεκριμένην τινὰ κλίσιν πρὸς τὴν μᾶλλον φιλάρεσκον—coquette—ἐν τούτοις οὐδαμίκν παραμελεῖ. Ὑπάρχουσιν ὡρᾶῖοι τινες περιποιητικοὶ—beaux galants—εἰς τὸ εἶδος τοῦτο, τοὐλάχιστον λέγεται, περιοριζόμενοι «εἰς τὸ ὁμοίωμα τῆς γονιμοποιήσεως» — au simulacre de la fecondation,— ἐνδιαφέρει νὰ μὴ ἀπατῶνται. Ἡ ἀνεπάρκειά των δὲν θὰ παρακωλύσῃ τὰς ὄρνιθας νὰ γεννῶσι· ἐν τούτοις τὰ ὠὰ θὰ εἶνε ὀλιγαριθμότερα, πιστεύεται, ὀλιγαριθμότερα καὶ ἀγονιμοποίητα.

Ἐνταῦθα παρουσιάζονται δύο διακεκριμένα ζητήματα: τὸ τῆς πλουσίας παραγωγῆς τῶν ὠῶν καὶ τὸ τῆς βεβαίας γονιμότητος αὐτῶν. Τὸ πρῶτον ἐνδιαφέρει ἰδίως τὸν ἐκτροφέα, ὅστις κερδίζει ἐκ τῆς παραγωγῆς τῶν ὠῶν, ἅτινα πωλεῖ πρὸς κατανάλωσιν· τὸ δεύτερον εἶναι εἰδικώτερον καὶ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ὠὰ τὰ συλλεχθέντα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐκκολάψεως. Εἶναι πρόδηλον, ὅτι τὰ ἄγονα ὠὰ θὰ διαλάθωσι τὴν προσοχὴν τοῦ ὀρνιθοπαραγωγέως. Οὗτος ὀφείλει νὰ ἐπιβλέπῃ τὸν ἀλέκτορα τοῦ ὀρνιθοτροφείου του ἢ τοὺς ἀλέκτορας τῶν ἀγελῶν τῶν ὀρνίθων του. Δεν πρέπει νὰ περιορισθῇ μόνον κατ' ἐπιφάνειαν, ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζῃ λίαν ἐπισταμένως πῶς βαίνουσι τὰ πράγματα ἐντὸς τῶν περιποιητικῶν περιπτέρων, ὅπου ὁ ἄρχων ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ κυρίου, ὀφείλει πάντοτε νὰ συνδυάζῃ τὴν ἰσχὺν τοῦ συζύγου. Ὅταν οὗτος ἔχωσι τὰ πράγματα· ὅλαι αἱ ὄρνιθες εἶναι ἱκανοποιημέναι καὶ ὁ ἀρίθμὸς τῶν ἐκκολάψεων εἶναι μᾶλλον ἄξιος λόγου, αἱ ἐπωάσεις ἐπιτυγχάνουσι καλλίτερον, οἱ νεοσσοὶ εἶναι περισσότεροι καὶ τὸ κέρδος τῆς ἐκτροφῆς ἀσφαλέστερον.

Ὡραῖος ἀλέκτωρ πρέπει νὰ φθάσῃ τὸ μέσον ἀνάστημα τῆς φυλῆς του· θὰ εἶναι λοιπὸν βαρὺς καὶ σωματώδης: αὗται εἰσὶ αἱ ἀναλογίαι τῆς δυνάμεώς. Ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ πύρινον βλέμμα, ὑπερήφανον βάδισμα, τολμηρὰν στάσιν, ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις του, πτέρωμα πλούσιον καὶ λαμπρῶν ἀποχρώσεων, μέγα καὶ βραχὺ ῥάμφος, πλούσιον καὶ ζωηρῶς ἐρυθρὸν λόφον, τοὺς πόδας ὡπλισμένους δι' ἰσχυρῶν πλήκτρων· συγχρόνως δὲ νὰ εἶνε καὶ ταχύς, βαδίζων ἐπὶ τῶν ὀνύχων.

Οὕτω διαπεπλασμένος, ἐπιβάλλεται αὐτῷ καὶ ὀφείλει, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ Buffon νὰ ἐνσπείρῃ τὸν ἔρωτα εἰς ἐκείνας, αἵτινες θὰ ζήσωσιν ὑπὸ τοὺς νόμους αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, ἐνίοτε, συμβαίνει νὰ μένωσιν ἀδιάφοροι πρὸς τὰ θέλγητρά του, μάλιστα δὲ τὸν ἀποστρέφονται ὁλοτελῶς· τοῦτο δ' ἔσται δι' αὐτὰς πρόωρος ἀναμορφωτικὴ περίστασις, ἐὰν πρόκειται περὶ ὀρνίθων ἀναπαραγωγῆς. Τότε θὰ πεισθῶμεν ὅτι ἐδόθησαν ἀμέσως ἐξ ἀρχῆς 2 ἢ 3 ὄρνιθες περισσότεραι, καθ' ὅτι μετὰ τὰς ἀναγκαστικὰς ἐξώσεις ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς θὰ εἶναι πάλιν ἀρκετός.

Ὁ Buffon ἐκ παρατηρήσεών του, ἔγραψεν: «Ὁ ἀλέκτωρ φροντίζει πολὺ καὶ ἀνησυχεῖ διὰ τὰς ὄρνιθάς του, δὲν τὰς χάνει ἀπὸ τοῦ βλέμματός του, τὰς ὁδηγεῖ, τὰς ὑπερασπίζει, τὰς ἀπειλεῖ, ἀναζητεῖ τὰς ἀπομακρυνομένας, τὰς ἐπαναφέρει καὶ τότε μόνον τρώγει, ὅταν τὰς βλέπει ὅλας ὅτι τρώγουσι περὶξ αὐτοῦ. Παρατηρῶν τις δὲν δύναται ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ὁμιλεῖ πρὸς αὐτὰς διάφορον γλῶσσαν, ἐννοῶν τοῦτο ἐκ τῶν διαφόρων στροφῶν τῆς φωνῆς καὶ τῶν διαφόρων ἐκφράσεων τῆς ὄψεώς του. Ὅταν τὰς χάνῃ, παρέχει σημεῖα λύπης· ἂν καὶ εἶναι ὅσῳ ζηλότυπος τόσῳ καὶ ἐρωτύλος, δὲν κακομεταχειρίζεται ὅμως οὐδεμίαν· ἡ ζηλοτυπία του τὸν παροργίζει μόνον πρὸς τοὺς ἀντεραστάς του. Ἐὰν ἄλλος τις ἀλέκτωρ παρουσιασθῇ χωρὶς νὰ τῷ δώσῃ καιρὸν νὰ ἐπέμβῃ, προστρέχει μὲ φλογερὸν ὄμμα καὶ ἀνωρθωμένα πτερά, ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ ἀντεραστοῦ του καὶ συνάπτει πεισματώδη μάχην, μέχρις ὅτου ὁ ἕτερος ἡττηθῇ ἢ ὁ νέος ἐπισκέπτης καταλείπῃ αὐτῷ τὸ πεδίον τῆς μάχης. Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀπολαύσεως, εἶναι πάντοτε λίαν ὁρμητική, τὸν φέρει εἰς θέσιν ὄχι μόνον ν' ἀπομακρύνῃ πάντα ἀντεραστήν, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀθῶον πρότκομμα: κτυπᾷ καὶ ἐνίοτε φονεύει τοὺς νεοσσούς, ἵν' ἀπολαύσῃ ἀνέτως τὴν μητέρα.»

Τὰ ἤθη ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τοὺς ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει βιοῦντας, ὄχι δὲ καὶ εἰς τοὺς ἐξημερωμένους. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν αἱ ὄρνιθες ἔχουσιν ἀνάγκην ἑνὸς προστάτου, ὅστις ἀγρυπνεῖ ἐπ' αὐτῶν καὶ τὰς ὑπερασπίζει ἐναντίον πάσης ἀπροσδοκήτου προσβολῆς, ἥτις θὰ τὰς ἠμπόδιζεν ἢ νὰ γεννῶσιν ἢ νὰ ἐπωάζωσιν ἀνέτως. Ὁ ἀλέκτωρ ταῖς παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ταῖς ἐξασφαλίζει εὐμάρειαν καὶ ἀνάπαυσιν. Φυλάττει καλῶς περὶξ αὐτῶν, μάχεται μετὰ θάρρους ὅπως μείνῃ μόνος κάτοχος, πρὸ οὐδεμιᾶς θυσίας ὑποχωρεῖ, ἐὰν ὑπῆρξε τόσῳ εὐτυχής, ὥστε ν' ἀνακαλύψῃ λεπτόν τι τεμάχιον, ὁποίαν δήποτε τροφὴν περισυλλέγει, τὴν περισυλλέγει δι' ὅλην τὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν καταλείπει ὅλην οὕτως

ὥστε, νὰ μὴ μένῃ περίσσευμα· ἡ μερὶς τοῦ λέοντος τῷ εἶναι ἄγνωστος ἢ μᾶλλον τὴν παρέχει εἰς ἄλλους: εἰς τὰς ὄρνιθάς του, αἵτινες εἰς ἀντάλλαγμα τῷ παρέχωσι πάντα φόρον καὶ πᾶσαν ὑποταγήν.

Ἐν τινι μικρῷ ὀρνιθοτροφείῳ, δύο ἀλέκτορες δυσκόλως ζῶσι ἐν ὁμονοίᾳ, τὸ πᾶν καθίσταται αἴτιον πρὸς μάχην· τοῦτο ὅμως δὲν ὑφίσταται ἐντὸς τῶν πρακσιῶν ἐκτάσεώς τινος, ἀλλ' ἐξασφαλίζουσι τὴν ἀνάπαυσιν πρὸς ὅλους, ἄρρενας καὶ θήλεις, ἀπομακρύνοντες ἀνηλεῶς τὰ φιλόνεικα ζῷα καὶ τῶν δύο φύλων, πρὸ πάντων τοὺς ἀλέκτορας.

Bs.

ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Τὰ αὐτοκίνητα κατέκτησαν ἐσχάτως ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ τὴν πρώτην θέσιν ἐν τῇ ἐξελίξει τῆς βιομηχανικῆς κινήσεως. Μετὰ τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τὰ θαλάσσια αὐτοκίνητα ἀτμόπλοια, λέμβους

καὶ ὑποβρύχια ἔχομεν τοὺς ἠλεκτρικοὺς τροχιοδρόμους, οἵτινες διεδόθησαν ἤδη ἀπανταχοῦ τῆς ὑφηλίου καὶ ἀντικατέστησαν τοὺς ἐν γένει ἱπποτροχιοδρόμους. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἤρκεσε καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἰδιοφυΐα ἀνεκάλυψε τὰ διὰ ῥωταερίου καὶ πεπιεσμένου ἀέρος ἁμάξια, ἅτινα ὡσαύτως ἐν Εὐρώπῃ σημαντικὰς προόδους ἐποιήσαντο. Ἀλλ' ἡ διάδοσις αὐτῶν δὲν ἐχώρησε περαιτέρω εἰς τὸν λοιπὸν κόσμον, ὅτε ὁλονὲν ἀνακαλύπτονται νέα εἴδη αὐτοκινήτων τροχοφόρων ἀντικειμένων. Μετ' οὐ δὲ πολὺ ἕνεκεν τῆς καταπληκτικῆς προόδου τῆς μηχανικῆς οὐδόλως παράδοξον νὰ ἴδωμεν τὰ πάντα περὶξ ἡμῶν κινούμενα αὐτομάτως.

Ἐξ ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν αὐτοκινήτων ἁμαξῶν τὴν πρωτίστην θέσιν ῥαίνεται κατέχει ἡ δι' ἠλεκτρισμοῦ δύναμις, ἥτις ἀσφαλεστέρα καὶ ἰσχυροτέρα οὖσα θὰ ἐπικρατήσῃ πάντων τῶν αὐτοκινήτων, ἰδίως ἁμαξῶν, ὧν ἡ χρῆσις εἶναι γενικωτέρα καὶ ἀναγκαιοτέρα τῷ ἀνθρώπῳ.

Ἡ προκειμένη εἰκὼν παρίστησιν ὡραῖον ἠλεκτρικὸν λεωφορεῖον κινούμενον δι' ἠλεκρτισμοῦ καὶ δυνάμενον νὰ μεταφέρῃ βάρος 40—50 ἀνθρώπων. Ἐν Εὐρώπῃ ἡ χρῆσις αὐτοῦ εἶναι συνηθεστάτη καὶ ἐλπίζεται καὶ παρ' ἡμῖν, ὅτι θέλει ἐπικρατήσει τὸ σύστημα τοῦτο.

ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ

Περικυκλούμενοι ὑπὸ πληθύος προλήψεων, βλέπομεν σπανίως τὰ πράγματα ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ἔποψιν.

×

Ὅταν προηγῆται τῆς σκέψεως ἡ θέλησις, ἐπακολουθεῖ ἡ μεταμέλεια.

×

Ἀκριτόμυθος ἄνθρωπος ὁμοιάζει μὲ ἀπεσφραγισμένην ἐπιστολήν, πᾶς τις δύναται νὰ τὴν ἀναγνώσει.

×

Ὁ φοβούμενος τὸν Θεὸν μόνον αὐτὸν φοβεῖται.

×

ἐφίππως καὶ καλπαστικῶς αἱ ἐπικαὶ αὗται φιλοπόλεμοι γυναῖκες ἐπεξέτεινον τὸ βασίλειόν των μέχρι τῆς Μ. Ἀσίας.

Ὁποῖον δὲ ἔνδοξον ὅσον καὶ σκοτεινὸν μέρος ἐξετέλεσεν ὁ ἵππος εἰς τὰς ἀτελευτήτους μάχας, ὃς αἱ ἀκάματοι αὗται θηρεύτριαι συνῆπτον! Βλέπομεν αὐτὸν προπηδῶντα, πτερνιζόμενον ἐξ ἐρεθισμοῦ καὶ διὰ τῶν ποδῶν πυροκροτοῦντα ἅμα τῇ ἱππεύσει τῆς Σφιόνης, πορευομένης νὰ συγχαρῇ τὸν Ἰάσωνα, τῆς Μεναλίππης κομισάσης τὴν ζώνην αὐτῆς εἰς τὸν Ἡρακλῆν, τῆς Ἱππολύτης, τῆς εἰσβαλούσης εἰς τὴν Ἀττικήν, τῆς Ἀντιόπης, τῆς ἡττηθείσης ὑπὸ τοῦ Θησέως,

Οἱ Κένταυροι καὶ οἱ Λαπίθαι.

τῆς Πενθεσιλείας, τῆς δραμούσης εἰς ἐπικουρίαν τῶν Τρώων καὶ φονευθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως κτλ.

Μεθ' ὁποίας χρωστικῆς δυνάμεως ὁ μέγας Rubens ἐνεψύχωσε τὰς πολυφήμους ταύτας γυναῖκας ἐπὶ τεμαχίου ὀθόνης, τὰς *ἁμαζόνας μαχομένας!* Πρέπει νὰ τὰς ἴδῃ τις ἐν Μονάχῳ, διὰ νὰ θαυμάσῃ τὴν σελίδα ταύτην τῆς ἀρχαιότητος, καθ' ἣν ἡ τῶν ἀνατρεπομένων ἵππων καὶ τῶν ἐκπιπτουσῶν πολεμιστῶν γυναικῶν συμφωνία, ἐξικνεῖται εἰς τὸ κατακόρυφον τοῦ πολεμικοῦ μεγαλείου.

Αἱ ἀμαζόνες ἀναφέρονται πανταχοῦ ἐν τῇ μυθολογίᾳ, ἐν δὲ τῇ Λυβίᾳ, ὡς φαίνεται, ὁ Ἡρακλῆς προσπαθεῖ ἡμέραν τινὰ νὰ τὰς καταβάλῃ διὰ τεχνάσματος, ὅπερ μέχρι τοῦδε δὲν κατωρθώθη νὰ ὁρισθῇ· ἐν τούτοις ἡ μυϊκὴ αὐτοῦ δυναμις καταβάλλει ἅπαν τὸ Ἀφρικανικὸν ἱππικὸν καὶ ἐξολοθρεύει τὰς ἀμαζόνας μέχρι τῆς τελευταίας διὰ τοῦ ῥοπάλου του.

Λαμπρὰ ὄντως εἶναι ἡ μυθολογικὴ αὕτη ἐποχή. Ὁ ἵππος εἶναι θεός. Τί εἶναι ὁ τῶν Κενταύρων μῦθος ἢ ἀπόρροια νομίμου θαυμασμοῦ τῶν μεγαλοφυῶν ἐκείνων ἀνδρῶν πρὸς τὸν ἵππον; Ὁ Ἕλλην ὑπῆρξε καλλιτέχνης μέχρι τῶν ὀνύχων. Εἶναι ὁ πατὴρ τῆς ἀθανάτου τέχνης, αὐτὸς τὴν ἐγέννησε καὶ τὴν ὕψωσεν εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν τῆς τελειότητος. Ἰδέτε τ' ἀνάγλυφα τῆς ἑλληνικῆς γλυπτικῆς καὶ θὰ ἐννοήσητε πῶς οἱ Ἕλληνες ἠννόησαν τὸν ἵππον. Ἀπέδωκαν αὐτῷ ἐν ταῖς συνθέσεσιν αὐτῶν ταύταις πρώτης τάξεως κοσμητικὴν τελειότητα· καὶ δὴ ἀνθρωπίζουσιν αὐτόν, ἵνα τὸν διακρίνωσιν ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ὄντων. Οἱ Κένταυροι, κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνδρες καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἵπποι, εἰσὶν οἱ θεοὶ τῆς ἱππικῆς ἐποχῆς. Ὁποίαν τιμὴν ἡ πρόσοψις αὐτὴν δίδωσιν εἰς τὴν ἀπιστίαν! Ὁ ἀτυχὴς Ἡρακλῆς ὀφείλει τὸν θάνατόν του εἰς τι τῶν μικτῶν τούτων ὄντων. Ὁ Κένταυρος οὗτος ἐκαλεῖτο Νέσσος, ὅστις ἐπαιρόμενος εἰς τὰ φιλόκαλα αὐτοῦ προσόντα, ἐφαντάσθη ὅτι ἠδύνατο ν' ἀπαγάγῃ τὴν ὡραίαν Δηϊάνειραν, σύζυγον τοῦ ἥρωος, χωρὶς ὅμως νὰ σκεφθῇ τὰ ἐν τῷ θανατηφόρῳ αἵματι τῆς Λερναίας Ὕδρας βεβαμμένα βέλη τοῦ Ἡρακλέους. Τὸν Εὔηνον δὲ ποταμὸν διαβαίνων ὁ Ἡρακλῆς, ἐφόνευσε τὸν Κένταυρον Νέσσον, προσβαλόντα τὴν Δηϊάνειραν παρὰ τῇ Τραχῖνι τῶν Κύκνων, υἱῶν τοῦ Ἄρεως, εἶτα δὲ ἐξεστράτευσεν εἰς Οἰχάλιαν κατὰ τοῦ Εὐρίπου, ὃν ἐφόνευσε μετὰ τῶν υἱῶν του καὶ ἥρπασε τὴν Ἰόλην. Ὅτε ὅμως ἐπέστρεφεν ἐκ Τραχῖνος, τῷ ἐπεμψεν ἡ σύζυγος αὐτοῦ Δηϊάνειρα πολυτελῆ χιτῶνα, τὸν ὁποῖον ὁ Νέσσος θνήσκων τῇ εἶχε δώσει λέγων, ὅτι θὰ τὴν ἐξησφάλιζεν ἐκ τῆς ἀπιστίας τοῦ ἀνδρός της. Ὁ Κένταυρος βέβαιος ὢν περὶ τῆς ἐκδικήσεως του, διότι ὁ μανδύας εἶχε βαφῇ εἰς τὸ δηλητηριῶδες αὐτοῦ αἷμα ἐξέπνευσεν εὐχαριστημένος, ὁ δὲ Ἡρακλῆς ὡς ἐνεδύθη τὸν μανδύαν ἤρχισε φρικτῶς νὰ ὑποφέρῃ, ἐξέχισε διὰ τῶν χειρῶν του τὰ μέλη του καὶ ἐν τῇ μανίᾳ ἐξεσφενδόνισεν ἐκ τῶν βράχων εἰς τὴν θάλασσαν τοῦ Αἰγαίου τὸν Λίχαν, ὅσ-

Γεῦμα Κενταύρου.

Διὰ τοῦ φόβου ἐπισπεύδομεν τὰ κακά, ἅτινα ἐνδέχεται νὰ μᾶς πλήξωσι.

×

Θαρροῦμεν ὅτι φέρομεν τὰ πράγματα, ἐνῷ αὐτὰ μᾶς φέρωσιν.

×

Μανθάνει τις νὰ ζῇ, ὅταν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι πρόξενος τῆς ζωῆς του.

×

Πόσον ὁ ἄνθρωπος θὰ ἐπωφελεῖτο ἐκ τοῦ παραδείγματος τῶν νεκρῶν, ἐὰν παρέβλεπε τὸ τῶν ζώντων.

×

Ἄνθρωποί τινες σπουδάζουσι καθ' ὅλον τὸν βίον των καὶ θνήσκοντες τὸ πᾶν ἔχουσι μάθει, ἐκτὸς τοῦ νὰ σκέπτωνται.

×

Ἡ ὀκνηρία καὶ ἡ ἀργία εἰσὶν πρόδρομοι τῆς ἀθλιότητος.

×

Ἡ μονομαχία εἶναι δόλιον μέσον, δι' οὗ εἷς φονεὺς δύναται νὰ φονεύσῃ ἀζημιώτως τίμιον ἄνθρωπον.

×

Ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον μὲ δύο εἴδη ἀγάπης, τὸ ἓν διὰ τὸν θεὸν καὶ τὸ ἕτερον διὰ τὸν ἑαυτόν του.

×

Τὸ ἀληθὲς μέσον πρὸς εὐτυχίαν εἶνε ἡ ἀγάπη τοῦ καθήκοντος καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ εὑρίσκειν ἐν αὐτῷ τὴν εὐχαρίστησιν.

×

Τὸ πρὸς τοὺς ἄλλους σέβας εἶναι φυσικὸν εἰς πάντα ὅστις ἔχει τὸ αἴσθημα τῆς προσωπικῆς του ἀξίας.

×

Τὰ φανταστικὰ κακὰ καθίστανται ἀμέσως πραγματικά, ὅταν τις ἐπανειλημμένως τὰ σκέπτηται.

×

Ὀλίγοι εἰσὶν ἐχέφρονες διὰ νὰ προτιμῶσι τὰς κατηγορίας, αἵτινες τοῖς εἶναι ὠφέλιμοι, ἀπὸ τοὺς ἐπαίνους οἵτινες τοὺς προδίδουσι.

×

Ἡ εὐεργεσία εἶναι ἡ τελειοτάτη καὶ ἥττον φθειρομένη τῶν ἀπολαύσεων.

×

Ὁ εὐεργετῶν πρέπει νὰ λησμονῇ τὴν εὐεργεσίαν, ὁ δ' εὐεργετούμενος νὰ τὴν ἐνθυμῆται.

×

Κατ' ἀρχὰς ὦμεν καλοί, εἶτα δὲ θὰ γίνωμεν εὐτυχεῖς. Μὴ ἀπαιτῶμεν τὸ βραβεῖον πρὸ τῆς νίκης, οὔτε τὸν μισθὸν πρὸ τῆς ἐργασίας.

×

Ἡ νοημοσύνη καὶ ἡ πολυτέλεια ἀποτελοῦν τὴν κολὴν κρίσιν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Γιλλιάτ.

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΣ

Ὁ Τερέντιος Βαρὲν ἔζησεν 98 ἔτη.
Ὁ Φάβιος Μάξιμος 100
Ἡ Τερεντία τοῦ Κικέρωνος 112, ἄλλη μία ρωμαία ἔζησε 200, τὸν ἐπιτάφιον αὐτῆς ἐποίησεν ὁ ποιητὴς Μαρτίαλος.

Ὁ μᾶλλον μακροβιώτερος τόπος θεωρεῖται ἡ Ἀγγλία.
Ὁ Βάκων λέγει, ὅτι εἶδεν ἄνθρωπον ἀποθανόντα ἐν ἡλικίᾳ 150 ἐτῶν.
Ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἔθνη ἀπαντῶνται μακρόβιοι κατὰ διαφόρους ἐποχάς.
Ὁ Οὐμβόλτος ἔζησεν 97 ἔτη.
Ὁ Δουμᾶς, γάλλος χημικός, καὶ ὁ Μιλ Ἐδουάρστ 90.
Ὁ Χεβρέλς 103.

ΟΙΝΟΠΟΣΙΑ

Τὸ πάλαι ἡ οἰνοποσία ἦτο ὑπερβολική, ἰδίως πολὺ ἔπινον ἐν Ἀθήναις αἱ γυναῖκες, ὥστε οἱ σύζυγοι ἠναγκάζοντο νὰ κλειδώνωσι τὰς ἀποθήκας καὶ τὸ ταμεῖον καὶ τὰς κλεῖδας νὰ φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν. Τούτου ἕνεκεν οἱ κωμικοὶ ποιηταὶ ἐρρωμένως ἐπετέθησαν κατὰ τῶν γυναικῶν ἔλεγον οἱ τότε, ὅτι πᾶσα γυνὴ κακραμένη οἴνῳ ὠνομάζετο ἄσκὸς πλήρης οἴνου. Ἡγάπων νὰ πίνωσι τὸν οἶνον εὔζωμον δηλαδὴ οὔτε ὑδαρῆ οὔτε ὅλως ἄκρατον. Κωμικός τις λέγει, ἐπειδὴ ὁ πρὸς γάμον δὲν εὑρίσκει γυναῖκα νηφάλιον πρέπει νὰ μεταβῇ εἰς Σκύθας ἵνα εὕρῃ γαμετὴν νήφουσαν, διότι ἐν Σκυθίᾳ δὲν ὑπῆρχεν ἄμπελος.

ΓΕΡΩΝ

Σοφὰρ λέγεται ὁ ὑπέργηρως (ὁ σουφρωμένος), ἤτοι ὁ ἐρυτιδωμένος.
Οἱ νεοσσοὶ τῶν περιστερῶν (τὰ πιτσούνια) καὶ τὰ τυτκιὰ τῶν νεόρων ὀφελοῦσι τοὺς γέροντας.

ΜΕΛΗ ΑΝΑΦΥΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΖΩΤΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΣ

Ἡ οὐρὰ τῆς σαύρας ἀποκοπτομένη ἀναφύεται, ἐπίσης καὶ οἱ πλόκαμοι τῶν πολυπόδων, τοῦ δὲ κοχλίου λέγεται, ὅτι μόνον ἡ κεφαλὴ ἀναφύεται, ἐὰν ἀποκοπῇ.

Ἡ τοιαύτη δύναμις ὑπάρχει καὶ εἰς τὰ ἐντελέστερα ζῶα, εἴς τινα ὅμως μέλη τοῦ σώματος. Αἱ τρίχες κοπτόμεναι, ὡς καὶ οἱ ὄνυχες, ἀναβλαστάνουσιν.

Εἰς τὰ ζῶα ἡ φυσικὴ ζωὴ γίνεται καταφανὴς διὰ τοῦ ὕπνου. Ὁ κοιμώμενος ἄνθρωπος ζῇ τότε ὡς φυτόν, οὔτε κινεῖται, οὔτε αἰσθάνεται μόνον διαφέρει ἐκ τῶν φυτῶν διὰ τῆς ἐσωτερικῆς κινήσεως τῶν ὀργάνων τῆς ζωῆς, ἐν ᾧ ἐν τῷ φυτῷ ἡ τοιαύτη κίνησις εἶναι ἀφανής.

Εἰς τὰ φυτὰ ἡ ἐπικρατεστέρα ὕλη εἶναι ὁ ἄνθραξ καὶ τινα ἄλατα τῶν ἀκαλίων.

Εἰς τὰ ζῶα ἡ ἐπικρατεστέρα ὕλη εἶναι τὸ ἄζωτον, ἀέριον ἡνωμένον μετὰ ζωϊκῆς ὕλης. Διὰ τοῦτο τὰ φυτὰ μετὰ θάνατον διατηροῦσι τὸν ὄγκον καὶ τὸ σχῆμα καὶ τὰ $^2/_3$ τοῦ βάρους των, ἐνῷ τὰ ζῶα μετὰ θάνατον ἐξατμίζονται ἐντελῶς διότι τὰ πλεῖστα συστατικὰ εἰσὶν ἀέρια καὶ μικρὸν μέρος μένει, τὰ ὀστᾶ.

Ἡ ζωϊκὴ δύναμις πάντοτε ποθεῖ τὴν διατήρησιν τῆς ὑπάρξεως καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς, ὃν μόνον ὁ ποιήσας αὐτὴν γινώσκει.

ΔΙΑΤΙ ΩΝΟΜΑΣΘΗ Ο ΟΙΝΟΣ ΚΡΑΣΙ

Οἱ Ἀρχαῖοι πρὸ τοῦ Ὁμήρου καὶ οἱ μετὰ τοῦτον δὲν ἔπινον οἶνον ἄκρατον παρὰ μόνον ἐν συνοδίᾳ μετὰ τοῦ πέπωνος, διότι ἐπίστευον τὸ ἑξῆς ῥητὸν «πέπων πάθος πέφυκεν ἄνευ ἀκράτου οἴνου»,

Δὲν ἔπινον ἄκρατον οἶνον, διότι ὁ τότε οἶνος ἦτο παχὺς καὶ μεθυστικὸς, τὸν ἔπινον δὲ μεμιγμένον μετὰ ὕδατος, ὁ δὲ Σόλων διὰ νόμου ἀπηγόρευσε τὴν πόσιν ἀκράτου οἴνου.

Τὸν μὲν ἀμιγῆ οἶνον ὠνόμαζον ἄκρατον, τὸν δὲ μετὰ ὕδατος μεμιγμένον κερασμένον, κρασμένον, κρᾶσιν. Ἐκ τῆς λέξεως δὲ ταύτης ὑποκοριστικῶς ἐπὶ δουλείας τῆς Ἑλλάδος ὠνομάσθη κρασίον, κρασί, διότι ὁ δοῦλος ταπεινῶς πάντοτε ἐξεφράζετο.

ΑΛΛΟΙΩΣΙΣ ΤΩΝ ΟΝΤΩΝ

Ὁ Πανδαμάτωρ χρόνος ἀλλοιώνει ὁσημέραι πάντα τὰ ὀργανικὰ ὄντα ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ποιότητα τῆς γῆς, ἑπομένως καὶ τὰ προϊόντα αὐτῆς. Πολλὰ βότανα δηλητηριώδη τότε ὄντα, νῦν στεροῦνται τῆς ἰδιότητος ταύτης π. χ. ὁ ἐλέβορος τὸ πάλαι ἦτο μέγα φάρμακον κατὰ τῶν ἐγκεφαλικῶν παθῶν, νῦν δὲ δὲν κέκτηται τὴν ἰδιότητα ταύτην. Ἡ κράμβη εἶχε δύναμιν θεραπευτικήν, οἱ βολβοὶ ὡσαύτως.

Καὶ αὗται αἱ τῶν ἀνθέων ἰδιότητες ἠλλοιώθησαν, καθὼς καὶ αἱ τροφαί. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς ἐπίσης ἠλλοιώθη, διότι τὰ δάση τὸ πάλαι ἦσαν πολλὰ καὶ τὰ φύλλα αὐτῶν ἐφούσκιζον τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς καὶ τὰ προϊόντα ἐγίνοντο βελτίονα.

Ἡ ὑγρασία τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ ἡ ποσότης τῶν ὑδάτων μεγάλως ἐκ τῆς στερήσεως τῶν δασῶν ὠλιγόστευσε καὶ πολλαχοῦ ἐπικρατεῖ ἤδη ξηρασία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΠΑΙΓΝΙΟΝ

Η ΠΙΤΑΜΕΝΗ ΧΡΥΣΑΛΛΙΣ

Λάβετε δοχεῖον μὲ ἀνοικτὸν στόμιον, ὅπερ κλείετε διά τινος φελλοῦ διατρύτου καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ τοποθετεῖτε τὸν σωλῆνα χωνίου ἐκ κασσιτέρου ἢ κάλλιον ὑελίνου καὶ τῇ βοηθείᾳ ἰσπα-

---

τις τοῦ τὸ εἶχε προσκομίσει. Καὶ οὗτος μὲν μετεβλήθη εἰς βράχον, ἠδὲν Δηϊάνειρα μαθοῦσα ποῖον δυστύχημα ἐπέφερεν ἀκουσίως, ηὐτοκτόνησεν· τότε δὲ ὁ Ἡρακλῆς, ἀπελπισθεὶς ἀνῆλθεν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Ἤτης, ὅπου παρεκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Φιλοκτήτην ν' ἀνάψῃ πυρὰν δοὺς αὐτῷ εἰς ἀμοιβὴν τὰ βέλη. Ἰδοὺ πῶς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐξετίμων τὴν ἀξίαν τῶν Κενταύρων, οἵτινες κατὰ τὴν παράδοσιν ἦσαν ἀκατάβλητοι πολεμισταὶ διερχόμενοι τὸν βίον αὐτῶν ἐφιππεῖ. Ἕτερος Κένταυρος ὁ Χείρων, διακρινόμενος ἐπὶ πολεμικῇ ἀρετῇ καὶ σοφίᾳ, παιδαγωγήσας καὶ διδάξας διαφόρους ἥρωας, τὸν Ἡρακλῆ, τὸν Ἰάσωνα τοὺς Διοσκούρους, τὸν Ἀσκληπιὸν καὶ αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, εἰς ὃν κυρίως τὸ τόξον ἐδίδαξε, κατετάχθη μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν καὶ δὴ μεταξὺ τῶν ζωδιακῶν σημείων. Λέγεται δὲ τοξότης καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν μῆνα Δεκέμβριον. Ἀλλ' ἐπειδὴ πεπρωμένως τὰ πάντα καταστρέφονται ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ αὐτοὶ οἱ Κένταυροι ἐξηφανίσθησαν βαθμηδόν. Ἐκδιωχθέντες ὑπὸ τῶν Λαπίθων, προσκληθέντες εἰς τὸν γάμον τοῦ Πειρίθου καὶ συναφθείσης μεταξὺ αὐτῶν μάχης, ἕνεκεν τῆς σκανδαλώδους πρὸς τὰς γυναῖκας διαγωγῆς τῶν Κενταύρων, ἐξωλοθρεύθησαν μέχρι τοῦ τελευταίου. Μετὰ τοὺς Κενταύρους ἔχομεν τοὺς πτερωτοὺς ἵππους. Ὁ Περσεύς, υἱὸς τοῦ Διός, μεταμορφωθέντος εἰς χρυσῆν βροχὴν καὶ τῆς εὐαισθήτου ἐκείνης Δανάης, ὅτε ἀπῆλθεν εἰς Ταρτάσσον καὶ εὗρεν ἐκεῖ τὰς τρεῖς Γοργόνας, πρὸς ἃς ἐρίσας καὶ ἐπειδὴ ἡ θέα αὐτῶν ἀπελίθου, ἀπεκεφάλισε διὰ τοῦ δρεπάνου τὴν κεφαλὴν τῆς μιᾶς τούτων, τῆς Μεδούσης καὶ τὴν ἔθηκεν εἰς τὴν πυρὰν τῶν Νυμφῶν. Ἀλλ' ὦ τοῦ θαύματος! ἐκ τοῦ ἐκρέοντος αἵματος τῆς Μεδούσης ἀνεπήδησεν ὁ ἵππος Πήγασος φέρων δύο πτέρυγας. Ἀπέπτη δ' ἀμέσως πρὸς τοὺς ἀθανάτους καὶ παρέμεινε παρὰ τῷ Διί φέρων τὰς ἀστραπὰς αὐτοῦ καὶ τὸν κεραυνόν, ὥστε ἦτο ὁ κεραυνοφόρος ἵππος τοῦ Διός. Παρὰ μεταγενεστέροις ἦτο ὁ ἵππος τῆς Ἠοῦς καὶ κατετάχθη μεταξὺ τῶν ἀστέρων. Ὁ Βελλερεφόντης συνέλαβεν αὐτὸν πίνοντα ἐκ τῆς Πειρήνης πηγῆς καὶ ἐνίκησε δι' αὐτοῦ τὴν Χίμαιραν, τὰς Ἀμαζόνας καὶ τοὺς Σολύμους. Ὁ Πήγασος ὑπῆρξε καὶ τῶν Μουσῶν ὁ ἵππος καὶ ἐξ ἑνὸς κτυπήματος τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐπήγασεν ἡ πηγὴ τῶν Μουσῶν, Ἱπποκρήνη καλουμένη εἰς τὸν Ἑλικῶνα. Κατὰ τὸν Ὀβίδιον τῇ συμβουλῇ τοῦ Ποσειδῶνος ὁ Πήγασος ἐκτύπησε τὸν Ἑλικῶνα, φερόμενον πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὰ ᾄσματα τῶν Μουσῶν, καὶ ἠμπόδισεν οὕτως αὐτὸν ν' ἀρθῇ ὑψηλότερον. Ἀλλὰ καὶ τῆς ποιητικῆς ἐξάρσεως ἔμβλημα κατέστη ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις ὁ Πήγασος, διότι δι' αὐτοῦ ὁ κάλαμος πολλάκις τῶν ποιητῶν ἀνέρχεται εἰς τὰ ὕψη τῆς ἰδανικότητος καὶ τῆς φαντασίας. Ἐκ τῆς μετὰ τῆς Κλειοῦς δέ, Εὐτέρπης καὶ Μελπομένης καὶ ἄλλων Μουσῶν οἰκιακῆς σχέσεως προέρχεται ἡ φήμη τοῦ ποιητικοῦ τούτου ἵππου. Ὡραία δὲ ὄντως καὶ μεγαλοπρεπὴς σωματικὴ μεγαλοπρέπεια, ἥτις ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις οὐδόλως παρατηρεῖται. Φαντασθῶμεν δὲ ὅτι ὁ Πήγασος δι' ἑνὸς κτυπήματος τοῦ ποδὸς ἀνέβλυσεν ὡραίαν τινὰ ἡμέραν τὴν πηγὴν τῆς Ἱπποκρήνης, ἔνθα τόσοι ἔκτοτε ποιηταὶ τὴν δίψαν των ἐκόρεσαν καὶ ὅτι μανιωδῶς ἐβοήθησε τὸν Βελλερεφόντην νὰ νικήσῃ τὴν φοβερὰν Χίμαιραν.

Ὁ Πήγασος ἐτίμησε τὴν φυλήν του, ὁπόσον δὲ οἱ σύγχρονοι ἵπποι θὰ ὑπερηφανεύοντο, ἐὰν ἐγνώριζον τὶ ὁ πτερωτὸς οὗτος πρόγονός των ἔπραξε πρὸς δόξαν των.

Ὁποῖον δὲ ὑπῆρξε τὸ τέλος αὐτοῦ; Ριφθεὶς ἐκ τοῦ οὐρανίου θόλου, καθ' ἣν στιγμὴν ἀνήρχετο τὸν Ὄλυμπον μετὰ τοῦ Βελερεφόντη, ἐγένετο θεομισὴς καὶ μαστιγωθεὶς ὑπὸ τοῦ Διὸς μετετράπη εἶτα ὑπὸ τῆς θείας Δίκης εἰς φωτεινὴν κόνιν, γενόμενος οὕτως εἷς ἐκ τῶν λαμπροτέρων ἀστερισμῶν τοῦ οὐρανοῦ.

Ἤδη ἔλθωμεν εἰς τὴν Τρωάδα. Ἐὰν ὁ ζωηρὸς Ἀχιλλεύς, οὗτινος τὴν ἀνατροφὴν ἐπεμελήθη ὁ Κένταυρος Χείρων καὶ κατόπιν ὁ Αὐτομέδων, ὁ ἐπιδέξιος ἡνιοχός του, διετέλεσεν ἐπὶ δεκαετίαν ὑπὸ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, ἀφήσας τοὺς ἄλλους πρίγκηπας νὰ πολεμῶσι πρὸ τῶν τειχῶν τῆς Τρωάδος, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι ὁ ἵππος δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὰς ὁμηρικὰς ταύτας μάχας, τοὐναντίον δὲ τῷ ἐπεφυλάσσετο μεγαλειτέρα, κατὰ τὸν Βιργίλιον, δόξα, ἤτοι δι' αὐτοῦ νὰ ἁλωθῇ ἡ ἀπὸ δεκαετίας εἰς μάτην πολιορκουμένη πόλις. Τῇ συμβουλῇ τοῦ μάντεως Κάλχαντος, οἱ Ἕλληνες κατεσκεύασαν γιγαντώδη ξύλινον ἵππον, ὃν ὄπθεν ἀφῆκαν ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Τρωάδος ὡς σημεῖον ὑποταγῆς τοῖς κατοίκοις αὐτῶν καὶ λατρείας διὰ τὴν θαυμασίαν ὑπεράσπισίν της, εἶτα δὲ ἀπεσύρθησαν εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν, προσποιούμενοι ἐγκατάλειψιν τῆς πολιορκίας. Ὁ Μέγας τῶν Τρώων πρωθιερεὺς Λαοκόων μάτην ἔλεγε τοῖς συμπολίταις αὐτοῦ, ὅτι «ἐφοβεῖτο τοὺς Δαναοὺς καὶ δῶρα φέροντας»

«Timeo Danaos et dona ferentes».

Μάτην καὶ ἡ Κασσάνδρα προέλεγε τὴν πτῶσιν τῆς Τρωάδος, διότι οἱ κάτοικοι αὐτῆς κολακευθέντες ἐκ τῶν προσφερομένων αὐτοῖς δώρων δὲν ἤκουσαν τὰς διδομένας αὐτοῖς συμβουλὰς καὶ ἀμέσως ἐποιήσαντο ῥῆγμα ἐν τῷ τείχει τῆς πόλεως, ἵνα εἰσαγάγωσι τὸν κολοσσιαῖον ἵππον ὡς μὴ δυνάμενον νὰ εἰσαχθῇ διὰ τῶν πυλῶν.

Τὴν νύκτα οἱ ἐντὸς τοῦ ἵππου κρυβέντες πολεμισταὶ Ἕλληνες ἐξῆλθον ἐκεῖθεν ἀθορύβως καὶ ἤνοιξαν τοῖς συντρόφοις αὐτῶν τὰς πύλας τῆς Τρωάδος, οὕτινες οὕτω κατέλαβον, ἐδῄωσαν καὶ ἐπυρπόλησαν τὴν πόλιν τοσοῦτον καταστρεπτικῶς, ὥστε ἀναζητεῖται ἔτι ἡ ἀκριβὴς αὐτῆς τοποθεσία. Καὶ ὅλα ταῦτα διὰ τὸ μῆλον τοῦ Πάριδος καὶ διὰ τοῦ ἵππου τοῦ Κάλχαντος.

Ἴσως δὲν εἶναι ἀνωφελὲς νὰ προσθέσωμεν ἐνταῦθα ὅτι πολλοὶ δυσπιστοῦσι πρὸς τὴν παράδοσιν ταύτην τοῦ Δουρείου

νικοῦ κυροῦ περικλείετε ἑρμητικῶς ἁπάσας τὰς ὀπάς καὶ σχισμάδας, αἵτινες δύνανται νὰ μεσολαβήσωσι εἴτε μεταξὺ τοῦ φελλοῦ καὶ τοῦ στομίου τῆς φιάλης, εἴτε μεταξὺ τοῦ χωνίου καὶ τοῦ φελλοῦ.

Πληρώσατε τότε κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν φιάλην ἐξ ὕδατος καὶ ῥίψατε ἐντὸς αὐτοῦ τὰς δύο γνωστὰς λευκὰς κόνεις, τὰς χρησιμευούσας πρὸς παραγωγὴν τοῦ ὕδατος τοῦ Σέλτς, ἤτοι σόδαν καὶ ταρταρικὸν ὀξύ. ἅτινα πωλοῦνται ἕτοιμα ἐν τοῖς

φαρμακείοις. Ἀμέσως θέλει παραχθῇ ἐν τῷ ὑγρῷ ζωηρὸς ἀναβρασμὸς συνεπείᾳ τῆς ἐξατμίσεως τοῦ ἐν τῇ σόδᾳ ὑπάρχοντος ἀνθρακικοῦ ὀξέος, ὅπερ τείνει νὰ διαφύγῃ βαθμηδὸν διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ χωνίου.

Ἀλλ' ἐὰν θέσητε ἐν τῷ χωνίῳ τούτῳ δύο ἢ τρία σφαιρίδια ἐξ ἐντεριώνης ἢ ἐκ φελλοῦ ἐλαφροῦ, τὸ ἐν τῇ φιάλῃ σχηματιζόμενον ἀέριον θὰ ἐκφεύγῃ ἐκ διαλειμμάτων διὰ τῆς πρὸς τὰ ἄνω ὠθήσεως τοῦ ἑνὸς σφαιριδίου καὶ τῆς πρὸς τὰ κάτω καταπτώσεως τοῦ ἑτέρου, συνεπείᾳ τοῦ νόμου τῆς βαρύτητος, ὅπερ πρὸς στιγμὴν θὰ κλείνῃ τὴν ὀπὴν τοῦ χωνίου, ἕως οὗ ἡ ἄπωσις τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἀνυψώσῃ ἐκ νέου τοῦτο καὶ οὕτω καθεξῆς. Δηλαδὴ μέρος τοῦ ἀερίου ἐκφεύγει, ἡ πίεσις ἐλαττοῦται καὶ νέον σφαιρίδιον ἐπαναπίπτει ἐπὶ τῆς ὀπῆς. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐξακολουθεῖ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ καὶ ἡ ἐξάτμισις τοῦ ἀερίου. Ἐὰν δὲ χρωματίσητε διαφοροτρόπως τὰ σφαιρίδιά σας θὰ παρατηρήσητε μετ' εὐχαριστήσεως παράδοξον χορὸν αὐτοκινήτων ἐγχρώμων ἀντικειμένων. Δύνασθε ὅμως νὰ προσθέσητε εἰς τὸ πείραμά σας τοῦτο ἀληγορικὴν χροιὰν προσκολλῶντες ἐπὶ τῶν σφαιριδίων σας τεμάχια σιγαροχάρτου δίκην πτερυγίων χρυσαλλίδος καὶ οὕτω θὰ ἴδητε ταύτην ἱπταμένην ἐν τῷ χωνίῳ, ἐπικαθημένην ἐντὸς τούτου, ἀπαραλλάκτως ὡς χρυσαλλὶς ἐπικαθημένη ἐπὶ ἄνθους ἢ ἱπταμένη ἐν τῷ κενῷ.

Ἡ παρατιθεμένη εἰκὼν δίδωσιν ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ ὡραίου τούτου φαινομένου. **Φ. Π.**

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΦΥΣΕΩΣ,,

Α. Ι. Σ. Τρίκκαλα. Ἡμετέρα ἐλήφθη μετὰ περιεχομένου, Ἐγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν ἀπόδειξιν μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Ν. Δ. Ν. Βόλον. Ὑμετέρα ἐλήφθη. Δῶρον σταλήσεται προσεχῶς δι' ἀνθρώπου γνωστοῦ, διότι ἄλλως πως εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποστολὴ εὐθαρσοῦς ἀντικειμένου.—Γ. Ν. Λ. Σῦρον. Ὑμέτερον δελτάριον ἐλήφθη. Ἐκτενῶς ἐγράψαμεν καὶ ἀπεστείλαμεν τὰ ὑφ' ὑμῶν ζητούμενα. Ἀναμένομεν ὅσον τάχιστα ἀποτέλεσμα ἐνεργείας σας.—Ι. Α. Κ. Σῦρον. Ὑμετέρα ἐλήφθη, προσεχῶς γράφομεν. Εὐχαρίστως δεχόμεθα τὴν πρότασίν σας, ἀρκεῖ ὅμως νὰ ἔχητε καὶ ὑμεῖς τὴν εὐγενῆ καλωσύνην νὰ μᾶς ἐγγράψητε καί τινα συνδρομητήν. Θέματα σχετικὰ μὲ τὸν σκοπὸν τῆς τε «Φύσεως» ἢ καὶ «Ἠχοῦς», μακρὰν δὲ τῆς χυδαίας γλώσσης.—Κ. Γ. Ρ. Λευκωσίαν Κύπρου. Ὑμετέρα ἐλήφθη. Προσεχῶς γράφομεν ἐκτενῶς καὶ σχετικῶς. Ἡ μεταρρύθμισις ἤρξατο ἀπὸ τοῦ Αου φύλλου καὶ πιστεύομεν νὰ εὐχαριστηθῆτε.—Δ. Σ. Μελίτην. Ἐπιστολὴ ὑμῶν ἐλήφθη, προσεχῶς δὲ γράφομεν ὑμῖν. Ἐδημοσιεύθησαν ἅπαντα, τὰ δὲ φύλλα στέλλονται τακτικῶς. Διὰ τὸ τελευταῖον ζήτημα ἡσυχεῖτε. Ταχυδρομικῶς ἔχητε νεωτέραν μας.—Κ.Π. Σῦρόν. Pas encore rien de vous, peut-être plus tard, voyons et ésperons. Mille merci.—Π. Ρ. Κω)πολιν. Συνδρομή σας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Ἀπόδειξις μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας ταχυδρομικῶς.—Μ. Μ. Σ. Θεσσαλονίκην. Συνδρομή σας μετ' ἀντιτίμου Ἡμερολογίων ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Σ. Βόνιτζαν. Ἐπιστολὴ καὶ 22 δρ. ἐλήφθησαν. Γράφομεν.

ἵππου. Ὁ δὲ Ναπολέων γράφει εἰς τὰ *Ἀπομνημονεύματα* αὐτοῦ τῆς Ἁγίας Ἑλένης:

«Ὁ ξύλινος ἵππος, ὃν ἀναφέρει τὸ Β'. βιβλίον τῆς Αἰνιάδος, δύναται νὰ εἶναι λαϊκὴ παράδοσις, ἀλλ' ἡ παράδοσις αὕτη εἶναι γελοία καὶ ἐντελῶς ἀναξία ποιήματος ἐπικοῦ. Οὐδὲν παρόμοιον ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἰλιάδι, ἔνθα τὰ πάντα περιγράφονται μετ' ἀληθοῦς ἀκριβείας καὶ πολεμικῆς πρακτικῆς. Πῶς νὰ ὑποθέσῃ τις τοὺς Τρῶας τόσον ἀνοήτους, μὴ ἀποστείλαντας πλοιάριόν τι εἰς τὴν νῆσον τῆς Τενέδου διὰ νὰ βεβαιωθοῦν, ἐὰν τὰ πολυάριθμα σκάφη τῶν Ἑλλήνων ἔστησαν ἐκεῖ ἢ πραγματικῶς ἀνεχώρησαν; Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὕψους τῶν πύργων τοῦ Ἰλίου καλῶς ἐφαίνετο ὁ ὅρμος τῆς Τενέδου. Πῶς νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἐπίλεκτοι τῶν Ἑλλήνων ἦσαν τοσοῦτον ἀδέξιοι, κλεισθέντες ἐντὸς ξυλίνου ἵππου καὶ παραδιδόμενοι οὕτω δέπμιοι εἰς τοὺς ἀδυσωπήτους αὐτοῖς ἐχθρούς; Ὑποτιθέντες δ' ὅτι ὁ ἵππος οὗτος περιελάμβανεν 100 μόνον πολεμιστάς, τὸ βάρος αὐτοῦ θὰ ἦτο σημαντικὸν καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μεταφερθῇ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ὄχθης τῆς θαλάσσης πρὸ τῶν τειχῶν τοῦ Ἰλίου καὶ ἀφοῦ μάλιστα ἐμεσολάβουν δύο ποταμοί».

Ὁ Ναπολέων φαίνεται, ταῦτα γράφων, δὲν εἶχε καταστρέψει μετὰ τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ πυροβολικοῦ ἀρκετοὺς ἵππους ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν του καὶ τῷ ἐχρειάζετο ἔτι καὶ τὸ θῦμα τοῦτο, «ὁ ἵππος τῆς Τρωάδος!»

Ὁ ἵππος πληροῖ ἅπασαν τὴν Ἑλληνικὴν μυθολογίαν. Θεοί, Θεαί, ἡμίθεοι, ἥρωες, ποιοῦσι χρῆσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς θαλάσσης ἔχει τὸ ἱππικόν του. Ὁ Ποσειδῶν καὶ ἡ Ἀμφιτρίτη ἔχουσι τὴν ἐκ θαλασσίων ἵππων καὶ Τριτόνων ἀκολουθίαν των. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν Φοῖβον Ἀπόλλωνα, οὗτος ἐπὶ τεθρίππου ὑπὸ πυριπνόων ἵππων συρομένου ἅρματος μεταβαίνει ἑκάστην πρωΐαν ν' ἀνάψῃ τὴν θαυμασιωτέραν τῶν πυρκαϊῶν καὶ οὕτως ἐρχόμεθα εἰς τὸν ἵππον τῆς Μυθολογίας, κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνθρωπον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ θεόν. Οἱ ποιηταὶ διετήρησαν ἡμῖν τὰ ὀνόματα τεσσάρων δρομέων τοῦ Ἡλίου, οἵτινες καλοῦνται Ἐρυθρεύς, Ἀκταίων, Λαμπρὸς καὶ Φιλόγαιος. Ὁ Ἐρυθρεὺς ἔλαβε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, οὗτινος αἱ ἀκτῖνες κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην εἰσὶν ἐρυθραί. Ὁ Ἀκταίων ἑλληνιστὶ σημαίνει ἀκτινοβόλος, διότι ὁ ἥλιος ὑψούμενος εἰς τὸν ὁρίζοντα ἀρχίζει νὰ ἐκπέμπῃ φωτεινοτέρας ἀκτῖνας. Ὁ Λαμπρὸς δίδει ἰδέαν τῆς λαμπρότητος τῆς ἡμέρας, ὁ δὲ Φιλόγαιος, ἤτοι φίλος τῆς γῆς, ὠθεῖ τὸ ἅρμα πρὸς τὴν γῆν καὶ ὁρίζει τὴν στιγμὴν τῆς Δύσεως. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εἶχε δύο ἵππους, τῶν ὁποίων ἡ θέσις ὁρίζεται ἐν τῷ περιστόῳ τῶν διασήμων πολεμιστῶν, ἐκαλοῦντο δὲ Ξάνθος καὶ Βαλῆς, οὓς τοσοῦτον ποιητικῶς ψάλλει ὁ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι.

(*Ἕπεται συνέχεια*)